

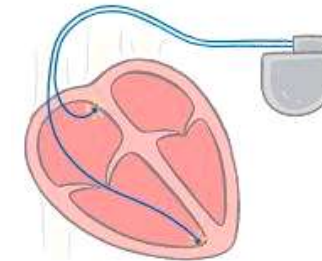
## پیس میکر قلبی چیست؟



دستگاه تولیدکننده ضربان قلب است. اگر قلب فردی، به هر دلیلی کمتر از حد طبیعی یا نامنظم کار کند، یا اشکال هدایت ضربان طبیعی در قلب وجود داشته باشد، یکی از راه‌های کمک رساندن، گذاشتن دستگاه ضربان‌ساز مصنوعی است. پیس میکرها به‌طور موقت، یا دائم در حفرات قلب گذاشته می‌شود.

## پیس میکر موقت:

در نوع موقت، این دستگاه بیرون از بدن بیمار قرار می‌گیرد. سیم الکترودهای آن از درون بدن به قلب فرستاده می‌شود. طول مدت زمانی که بیمار می‌تواند به‌طور موقت "پیس" شود حدود دو هفته است و اگر چنانچه نیاز به ادامه "پیس" باشد باید نوع دائم آن را جایگزین نوع موقت نمود.



(۱)

## پیس میکر دائمی:

"پیس" دائم را در طرف چپ قفسه سینه، زیر استخوان ترقوه قرار می‌دهند. پیس میکر در اثنای عمل و با بی‌حسی موضعی صورت می‌گیرد، بدین ترتیب که ضربان‌ساز و سیم را از طریق وریدهای بزرگ به داخل بطن راست هدایت می‌کنند. بعد از کارگذاری، عکس قفسه سینه گرفته می‌شود تا از محل صحیح سیم‌ها اطمینان حاصل شود.



## دستگاه پیس میکر چگونه کار می‌کند؟

الکترودها (سیم‌ها) به دو عامل واکنش نشان می‌دهند:

۱- سرعت ضربان قلب

۲- تغییر فواصل الکتریکی نوار قلب

این دستگاه ۱۰-۵ ثانیه بعد از حس تغییرات ضربان قلب، شوک الکتریکی لازم را جهت برگرداندن ریتم طبیعی تولید می‌کند.

(۲)



## پیس میکر در چه مواردی استفاده می‌شود؟

- ▶ بلوک کامل قلب.
- ▶ برای بیمارانی که دچار ایست قلبی شده‌اند.
- ▶ بیمارانی که در معرض ایست قلبی قرار دارند.
- ▶ بیمارانی که به دارو جواب نمی‌دهند و نمی‌توان از روش‌های طبی یا جراحی استفاده نمود.
- ▶ در برخی از بیمارانی که دچار ضعف شدید ماهیچه شده‌اند (کاردیومیوپاتی).



## عوارض پیس میکر:

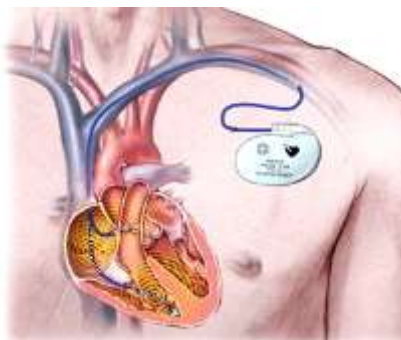
- عفونت: در محل ورود کاتتر پیس، ممکن است عفونت موضعی ایجاد شود.
  - اختلال ریتم قلب در نتیجه عملکرد نادرست.
- برای اطمینان از کارکرد درست دستگاه پیس میکر، باید مراجعه منظم به پزشک انجام شود.

(۳)



دانشگاه علوم پزشکی تهران  
قطب جامع علمی طب کودکان  
بیمارستان مرکز طبی کودکان  
(واحد آموزش سلامت)

## پیس میکر قلب



بیمارستان آموزشی درمانی پژوهشی مرکز طبی کودکان:  
آدرس: تهران، انتهای بلوار کشاورز، خیابان دکتر محمد قریب، جنب  
بیمارستان امام خمینی (ره)، پلاک ۶۲ مرکز طبی کودکان  
وبسایت بیمارستان: (آموزش به بیمار)  
<http://chmc.tums.ac.ir>

نظیر دکل‌های برق و یا خطوط فشار قوی  
بپرهیزید.

- \* به هنگام مسافرت هوایی، کارت مشخصات کودک خود را به مأمورین کنترل نشان دهید. زیرا فلزیاب وجود ضربان‌ساز را سریعاً شناسایی می‌کند. همچنین در بعضی فروشگاه‌ها به منظور جلوگیری از دزدی که مجهز به سیستم ردیاب فلزی در محل ورود و خروج می‌باشند، باید به نگهبانان اطلاع دهید که کودکان پیس‌میکر دارد.
- \* قبل از انجام تست‌های تشخیصی مخصوصاً "ام.آر.ای" با پزشک مشورت کنید.
- \* در صورتی که پیس‌میکر در شکم کار گذاشته شده باشد، کودک از خوابیدن روی شکم و سینه خودداری نماید. منظور حرکات معمول در زمان خواب نمی‌باشد.
- \* بعد از کشیدن بخیه‌ها می‌توانید کودک را حمام کنید.

### علائم اختلال عملکرد پیس‌میکر:

- مشکل تنفسی، سرگیجه، حالت غش، خستگی، کسالت، سسکه، افزایش و یا کاهش وزن.
- در صورت بروز این علائم، ابتدا نبض کودک خود را بشمارید و بعد به پزشک اطلاع دهید.

### مراقبت از زخم بعد از گذاشتن پیس‌میکر:

- ✓ زخم، روزانه بررسی شود و بروز هر نوع التهاب، قرمزی، ترشح، خونمردگی، و تب به پزشک گزارش شود.
- ✓ از پوشیدن لباس‌های تنگ که باعث ایجاد فشار روی زخم می‌گردد، اجتناب شود.
- ✓ از دستکاری محل کاشت "پیس" جداً خودداری کنید.
- ✓ حدود هفت روز بعد، بخیه باید کشیده شود.

### نکاتی که بعد از ترخیص باید به آنها توجه کرد:

- \* توصیه می‌شود روزانه به مدت یک دقیقه کامل نبض کودک خود را شمارش کنید و هرگونه کاهش یا افزایش ناگهانی در سرعت آن را گزارش نمایید.
- \* در صورت وجود درد، قرمزی یا تورم و ترشح در محل برش، به پزشک کودک خود مراجعه کنید.
- \* از وارد آوردن فشار روی محل ضربان‌ساز بپرهیزید و به کودک لباس آزاد بپوشانید.
- \* از حرکات شدید بازو و شانه‌ها پس از گذاشتن پیس‌میکر شدیداً خودداری کنید (در صورتی که پیس‌میکر نزدیک شانه‌ها کار گذاشته شده باشد).
- \* حفظ فاصله بی‌خطر (۱۵۰ سانتیمتر) از مایکرو ویو.
- \* کارت شناسایی به همراه کودک باشد.
- \* از قرار گرفتن کودک در محیط‌های با ولتاژ بالا